

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ-δικηγόρος
Ταχ.Δ/ση : Λεωφ. Λίμνης Μαραθώνος 29
Τηλ:2132030600 FAX:2132030630

Αγ. Στέφανος: 19.4.13
Αρ. Πρωτ:

ΕΠΕΙΓΟΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΠΡΟΣ: 1. Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
2. Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
3. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΘΕΜΑ: ΕΚΦΡΑΣΗ ΑΠΟΨΕΩΝ

ΣΧΕΤ: Η με αρ.πρωτ. 11973/18.4.13 αίτηση της κ. ΤΣΙΟΥΜΑ ΕΛΕΝΗΣ

Με την υπο άνω σχετικό αίτηση ζητείται η εκ μέρους του Δήμου αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη το αυτ/το (βλάβη στο εμπρός δεξιό λάστιχο) της αιτούσας απο πτώση σε λακούβα στις 17.4.13 επι της οδού Ιωαννίνων 10 στον Αγ.Στέφανο

Επειδή συντρέχει νόμιμη περίπτωση διερεύνησης του περιεχομένου της αίτησης και των συνθηκών του ατυχήματος για τον σχηματισμό εικόνας, συναγωγή συμπερασμάτων για την περαιτέρω και επι της αιτήσεως απάντηση του Δήμου

ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ

Α] Να γίνει διερεύνηση για τη διαπίστωση των προβαλλομένων στην αίτηση

Β] να κληθεί η ενδιαφερόμενη και να προσκομίσει αντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας του οχήματος, παραστατικό ή προσφορά για τη δαπάνη αποκατάστασης και τυχόν πρόσθετα στοιχεία και έγγραφα που να επιβεβαιώνουν τη ζημιά

Γ] Να μας υποβληθούν οι απόψεις και οι θέσεις της υπηρεσίας σας επι της εν θέματι υπόθεσης προκειμένου ο Δήμος να απαντήσει στο υποβληθέν αίτημα

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ'ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ
ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

ΚΟΙΝ: 1. ΔΗΜΑΡΧΟ ΔΙΟΝΥΣΟΥ 2. Γ.Γ 3. ΑΝΤ/ΧΟ ΔΙΟΙΚ/ΚΟΥ

ΔΙΑΝ: 1. ΑΡΧΕΙΟ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ 2. ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ 3. ΑΡΧΕΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ-δικηγόρος
Ταχ.Δ/ση : Λεωφ. Λίμνης Μαραθώνος 29
Τηλ:2132030600 FAX:2132030630

Αγ. Στέφανος: 29.4.13
Αρ. Πρωτ:

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

ΥΠ'ΟΨΙΝ: 1. κ. Δημάρχου
2. Δ/σης Οικονομικής Υπηρεσίας
3. Πρόεδρο Οικονομικής Επιτροπής

ΘΕΜΑ: Εισηγήση/γνωμοδότηση επι αιτήματος κ. ΤΣΙΟΥΜΑ ΕΛΕΝΗΣ περι καταβολής αποζημίωσης για ζημία που υπέστη το ελαστικό του αυτ/του της από πτώση επι λακούβας στο οδόστρωμα.

ΣΧΕΤ: 1. Η με αρ.πρωτ. 11973/18.4.13 αίτηση της ενδιαφερόμενης
2. το απο 17.4.13 δελτίο οδικού τροχαίου ατυχήματος και υλικών ζημιών του Τ.Τ Κηφισιάς
3. το με αρ.πρωτ. 12856/ΔΑ187/25.4.13 έγγραφο της Δημοτικής Αστυνομίας με συνημμένη φωτογραφία της οδού εμφανίσεως τη λακούβα
4. το με αρ.πρωτ. 12141/19.4.13 έγγραφό μας αναζήτησης απόψεων

ΑΙΤΗΜΑ: Με την υπο σχετ. (1) αίτηση της ενδιαφερομένης ζητείται η αποζημίωσή της για τη βλάβη που υπέστη το αυτ/τό της απο πτώση σε λακούβα επι της οδού Ιωαννίνων 10 στον Άγιο Στέφανο επισυνάπτοντας προς απόδειξη των όσων αναφέρει το υπο σχετ. (2) έγγραφο της Τροχαίας Κηφισιάς. Παρά την αοριστία της αίτησης, αφού δεν προσδιορίζει με ακρίβεια την ζημιά που υπέστη ούτε τη δαπάνη αποκατάστασης αφού δεν προσκομίζει κάποια απόδειξη συνεργείου ή προσφορά, απο την εκτίμηση των στοιχείων που αναφέρονται στο δελτίο της τροχαίας προκύπτει ότι πρόκειται για ζημιά του δεξιού εμπρόσθιου ελαστικού ενώ επιβεβαιώνεται και η ύπαρξη της λακούβας, ενώ προφανώς το αίτημά της προς τον Δήμο στηρίζεται στην ευθύνη του Δήμου στη πρόκληση της ζημίας της, προφανώς λόγω του ότι ο τελευταίος δεν προέβη στην αποκατάσταση του οδοστρώματος αν και η συντήρησή του ανήκει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

A. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. **Δημοτικοί ή κοινοτικοί οδοί είναι αυτοί που εξυπηρετούν τις πάσης φύσεως ανάγκες** ενός Δήμου ή μιας Κοινότητας εντός των διοικητικών τους ορίων. ([άρθρο 4 Ν.3155/1955](#))¹
2. Εξάλλου στο αρ. 75 παρ. 1 του ΔΚΚ (ν. 3463/2006) ορίζεται ότι «οι Δημοτικές και Κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις...». Στην αρμοδιότητα των Δήμων εμπίπτει σύμφωνα με την παρ. **γ4 του αρ. 75 ΚΔΚ** «η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, η απομάκρυνση εγκαταλελειμμένων οχημάτων και γενικότερα η λήψη μέτρων για την αποφυγή δυσμενών επιδράσεων στην ασφάλεια της κυκλοφορίας, σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία», επίσης κατά τη παρ. **γ 11** του ίδιου άρθρου «η μέριμνα και λήψη μέτρων για τη προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων, όπως ο έλεγχος σήμανσης των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και της τήρησης των υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς του δημοτικού ή κοινοτικού δικτύου...», κατά δε τη παρ. **γ13** στην αρμοδιότητα των Δήμων ανήκει «η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινοχρήστους χώρους».
3. Περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 5 παρ. 3 του Ν. 3155/1955 «Περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών» (ΦΕΚ Α'63) «**Αι Δημοτικά και Κοινοτικοί Οδοί κατασκευάζονται, ανακαινίζονται και συντηρούνται υπο των οικείων Δήμων και Κοινοτήτων...**»
4. Ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α', 114), ορίζει στο άρθρο 75 ότι: «Ι. Οι δημοτικές ... αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας. Οι αρμοδιότητες των Δήμων ... αφορούν, κυρίως, τους τομείς: α) Ανάπτυξης, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως: 1) ... 7) **Ο σχεδιασμός, η κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση υποδομών για τη στήριξη της τοπικής οικονομίας, όπως έργων οδοποιίας ...**», στο άρθρο 103 ότι: «1...2. Η δημοτική επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α)...β)...γ)...δ)...ε)...στ)...ζ)...η) αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και

¹ (Σύμφωνα με το [άρθρο 4 του Π.Δ. 25/28.11.1929](#) Περί κωδικοποίησης των περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών κειμένων διατάξεων: «1. Δημοτικά ή κοινοτικά οδοί εισίν αι ενούσαι χωρία του αυτού δήμου ή κοινότητος προς άλλα ή προς χωρία ομόρων δήμων ή κοινοτήτων ή προς εθνικάς ή επαρχιακάς οδούς. 2. Οδοί αι άγουσαι από χωρίων προς κτηματικάς αυτών περιφέρειας εισίν οδοί αγροτικάς.»)

εισηγείται στο δικαστικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων ευρώ (30.000,00 €).....3. Για τις περιπτώσεις στ', ζ', και η' της προηγούμενης παραγράφου η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται την ακυρότητα της σχετικής απόφασης...».

5. Σύμφωνα με το [άρθρο 72 του Ν.3852/2010 \(ΦΕΚ 87/2010 Τεύχος Α' ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ\)](#) «1. Η Οικονομική Επιτροπή [που αντικατέστησε την Δημαρχιακή Επιτροπή] είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του δήμου και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α)...β)...γ)...δ)...ε)...στ)...ζ)...η) ...θ)...ι)...ια)...ιβ)...ιγ)...ιδ) «αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο **για τον εξώδικο συμβιβασμό** ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, 2. Για τις περιπτώσεις ιβ', ιγ' και ιδ' της προηγούμενης παραγράφου, **η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου**, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης.»
6. Κατά το αρ. 82παρ. α Ν. 3852/10 «Ο πρόεδρος της τοπικής κοινότητας ή ο εκπρόσωπος μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της τοπικής κοινότητας, εποπτεύοντας τις εργασίες συντήρησης και υποβάλλοντας προς την τεχνική υπηρεσία δια του αρμόδιου αντιδημάρχου, σχετικό υπόμνημα όπου αναγράφεται το είδος των εργασιών, ο τόπος και ο χρόνος που έγιναν αυτές»,
7. Με τη διάταξη 5.3.A.4 του αρ. 1 του Ν 3852/10 (ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ) συστήθηκε ο Δήμος Διονύσου με έδρα τον Άγιο Στέφανο αποτελούμενος τους δήμους α. Αγ. Στεφάνου β. Δροσιάς γ. Διονύσου δ. Ανοιξεως και τις κοινότητες α. Σταμάτας β. Κρυονερίου & γ. Ροδοπόλεως, οι οποίοι καταργούνται, κατά δε την διάταξη του αρ. 283-1 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι « Οι δήμοι που συνιστώνται με το άρθρο 1 υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας τους και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται, στα οποία περιλαμβάνονται και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από διεθνείς συνεργασίες. Οι εκκρεμείς δίκες, στις οποίες διάδικο μέρος είναι ΟΤΑ πρώτου βαθμού που συνενώνεται, συνεχίζονται από το νέο δήμο αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές».

Από τις ανωτέρω διατάξεις του Δ.Κ.Κ (Ν. 3463/06) συνδυαστικά με τις νέες του 'ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ' (Ν.3852/10). προκύπτει ότι οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να καταρτίζουν για όσα θέματα δεν εξέρχονται από τη δυνατότητά τους αυτή, εξώδικο

ή δικαστικό συμβιβασμό που γίνεται κατά τον διαγραφόμενο από την ως άνω διάταξη τρόπο με τις εντεύθεν ουσιαστικές και δικονομικές συνέπειες.

Εφόσον, λοιπόν, συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι του συμβιβασμού, ήτοι: **α)** παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων του δήμου - όπως παράλειψη συντήρησης των οδών κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 75 περ. Ι 7 του Δ.Κ.Κ. που δεν έχει τεθεί μόνο χάριν του δημοσίου συμφέροντος, αλλά και για την εξυπηρέτηση των πολιτών (πρβλ. απόφ. ΣΤΕ 740/2001) - η οποία δημιουργεί αντικειμενική ευθύνη του δήμου κατά τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισ.ΝΑΚ, **β)** αποδεικνύεται η ύπαρξη ζημίας, η έκταση αυτής, καθώς και οι συνθήκες πρόκλησης, οι οποίες πρέπει να προσδιορίζονται κατά τρόπο αξιόπιστο και να αποδεικνύονται με την προσκόμιση των απαραίτητων παραστατικών στοιχείων και **γ)** αιτιώδης σύνδεσμος, η ύπαρξη του οποίου να προκύπτει από δημόσιο έγγραφο, μεταξύ της πράξης ή παράλειψης και της επελθούσας ζημίας, υπό την έννοια ότι η φερόμενη ως ζημιόγonos πράξη ή παράλειψη κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων μπορεί να επιφέρει το ζημιόγono αποτέλεσμα,

Β. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Στην εξεταζόμενη περίπτωση φρονούμε ότι συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι το συμβιβασμού αφού υφίσταται **α)** παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων του δήμου - όπως παράλειψη συντήρησης των οδών κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 75 περ. Ι 7 του ΔΚΚ. **β)** αποδεικνύεται κατά τρόπο αξιόπιστο από τα προσκομισθέντα έγγραφα και συγκεκριμένα την έκθεση του επιληφθέντος του συμβάντος οχήματος της Τροχαίας Κηφισιάς (σχετ. 2) καθώς και το έγγραφο της Δημοτικής Αστυνομίας (σχετ. 3) , η ύπαρξη ζημίας δηλ η βλάβη του ελαστικού ενώ και από τα δύο έγγραφα αποδεικνύεται η ύπαρξη της λακούβας που απεικονίζεται και στη φωτογραφία της Δημοτικής Αστυνομίας και **γ)** επιβεβαιώνεται από τα προαναφερόμενα έγγραφα , κατά τρόπο αντικειμενικό και αδιαμφισβήτητο ο αντικειμενικός αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της ζημιόγonas πράξης ή παράλειψης και του ζημιόγonus αποτελέσματος, καθόσον από τα βεβαιωθέντα πραγματικά περιστατικά σε συνδυασμό με τα διδάγματα της κοινής πείρας η φερόμενη ως ζημιόγona πράξη ή παράλειψη ήταν ικανή, από μόνη της, χωρίς την συνδρομή άλλων παραγόντων, να επιφέρει την συγκεκριμένη ζημία. Βέβαια στο σημείο αυτό θα μπορούσε ενδεχομένως να υποστηρίξει κανείς έναν βαθμό συνυπαιτιότητας της ενδιαφερομένης στη πρόκληση της ζημίας, καθόσον η λακούβα φέρεται στην άκρη της οδού και υπο την εκδοχή ότι η αιτούσα κινείτο σύννομα στο ρεύμα της θα

μπορούσε να την δει έγκαιρα και να προβεί σε αποφευκτικό ελιγμό . Όμως φαίνεται να δικαιολογείται απο το αργόν της ώρας του ατυχήματος περι της 21.00 όπως γράφεται στο δελτίο της τροχαίας και προφανώς η έλειψη φωτισμού δεν την βοήθησε.

Κατ' ακολουθίαν των παραπάνω και σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης που επιβάλλουν τη υπεύθυνη στάση της Διοίκησης και την αποφυγή υποβολής του Δημότη σε χρονοβόρα δικαστική ταλαιπωρία και έξοδα αλλά και προς αποφυγή (βεβαίας) δικαστικής υποχρέωσης του Δήμου στη καταβολή αυξημένης δαπάνης προς αποζημίωση, φρονούμε πως συντρέχει νόμιμη περίπτωση συμβιβασμού για την εν λόγω υπόθεση και λήψη αρμοδίως σχετικής απόφασης από την Οικονομική Επιτροπή **για τον εξώδικο συμβιβασμό** ή την κατάργηση δίκης, περι καταβολής της αιτουμένης δαπάνης αποκατάστασης του εμπρόσθιου δεξιού ελαστικού υπο τη προϋπόθεση της προσκομιδής απο την αιτούσα α) της άδειας κυκλοφορίας του οχήματος και β) των πρωτοτύπων παραστατικών-τιμολογίων της δαπάνης

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ'ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ
ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

ΚΟΙΝ: 1. ΑΝΤ/ΧΟ ΠΕΡΙΒ/ΝΤΟΣ 2. Γ.Γ

ΔΙΑΝ: 1. ΑΡΧΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ 2. ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ 3. ΑΡΧΕΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΗ

ΤΣΙΟΥΜΑ ΕΛΕΝΗ

ΠΤΩΣΗ ΣΕ ΛΑΚΟΥΒΑ